

Mattilsynets arbeid med såvareforskriften i lys av endringer
om bevaringsverdige sorter
Polhøgdaseminar 28. januar 2009

-
Kåre O. Larsen,
Mattilsynet
Seksjonssjef planter, økologi og GM,

TEMA

Mattilsynets arbeid med endring av
såvareforskriften i lys av innføring av regler for
bevaringsverdige sorter

Mattilsynets organisering

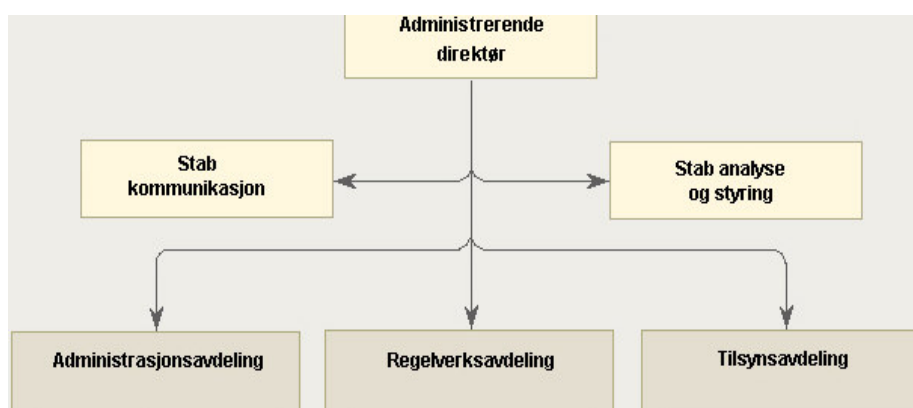
Hovedkontor
(Adamstua, Ås, Sandnes, Bergen)
(Brummundal, Sortland)
250 årsverk

8 Regionkontor
90 årsverk

62 Distriktskontor
935 årsverk

Mattilsynet

Mattilsynet – organisering fra 01.09.2007

Mattilsynet

Mattilsynet – organisering fra 01.09.2007

Regionkontorer

RK Oslo
Akershus
og
Østfold

RK
Hedmark
og
Oppland

RK
Buskerud,
Vestfold
og
Telemark

RK
Rogaland
og
Agder

RK
Hordaland
og
Sogn
og
Fjordane

RK
Trøndelag,
Møre og
Romsdal

RK
Nordland

Troms og
Finmark

Seksjon Nasjonale Godkjenninger	Ås	
---------------------------------------	----	--

Mattilsynet

Regelverk

- **Mat- og veterinærområdet er et av de mest gjennomregulerte forvaltningsområdene i EØS-området**
- **Mattilsynet forvalter 60-70% av EØS-avtalen og i 2006 var ca 82% av rettsaktene som passerte EØS-komiteen, knyttet til Mattilsynet.**
- **Tradisjonelt en mer detaljstyring i regelverket enn hva som er norsk tradisjon**

Mattilsynet

Regelverk

- EØS-regelverk ligger til grunn for mange av de områdene hvor Mattilsynet oppleves som "firkantet"
- Volumet er meget stort. Krevende bare å teknisk/juridisk implementere. For ikke å snakke om å etterleve for næringslivet og å veilede og kontrollere for tilsynet

Mattilsynet

Regelverk

- Omsetning av såvare er en del av EØS-avtalen
- "Plantehelse" er ikke en del av EØS-avtalen

Mattilsynet

Oppdrag fra LMD om endringer i forskrift om såvarer

Oppgave fra LMD

- Implementere EUs direktiv om bevaringsverdige sorter
- Omsetning fra Genbanker
- Vurdering av kommersiell/ ikke-kommersiell omsetning

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

Direktiv [2008/62](#)

- Gjelder jordbruksvekster (korn, oljevekster, forvekster, **settepoteter**)
- Opptak av landraser/sorter truet av genetisk erosjon og regler for markedsføring av frø og settepoteter av disse.

Mattilsynet

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

- Medlemslandene kan ta opp landraser/sorter på offisiell nasjonal sortsliste og merke dem med **bevaringsverdige sorter**
- Medlemslandene kan lage egne regler for beskrivelse av sortene (DUS-test)
- Ikke obligatorisk med offisielle forsøk for sortsbeskrivelse eller dyrkingsverdi (verdiprøving)
- Informasjon fra "genressursmyndighet"

Mattilsynet

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

En sort kan ikke godkjennes som **bevaringsverdig** dersom:

- den er oppført på en offisiell sortliste, eller har vært det i løpet av de 2 siste år
- sorten er tildelt rettsbeskyttelse

Mattilsynet

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

Ved godkjenning av plantesort som **bevaringsverdig** skal det defineres:

- En opprinnelsesregion
- Vedlikehold av sorten i opprinnelsesregionen

Mattilsynet

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

Handel med frø (og settepotet) av bevaringsverdige sorter:

- Samme krav som ordinær sertifisering, men mindre strenge krav til sortsrenhet, og ikke krav om offisiell prøvetaking
- Omsetning kun i definert region
- Mengdebegrensning for omsetning, 0,5% av artens volum eller frø til 1000 daa

Mattilsynet

EUs direktiv om bevaringsverdige sorter

EU jobber videre med regler for bevaringsverdige sorter av grønnsaker, vegetativt formeringsmateriale og frøblandinger.

Mattilsynet

Andre utfordringer i forskrift om såvare

§ 1. *Formål*

Formålet med denne forskriften er å sikre produksjon og omsetning av såvare med best mulig helse og kvalitet.

§ 2. *Anvendelsesområde*

Denne forskriften fastsetter betingelsene for produksjon, innførsel og omsetning av såvare av arter nevnt i vedlegg [A1](#).

Mattilsynet

Andre utfordringer i forskrift om såvare

§ 3. *Definisjoner*

- n) *Omsetning:*
Besittelse med tanke på salg, utbud for salg, distribusjon, samt selve salget og enhver annen form for overdragelse med eller uten vederlag.

Mattilsynet

Andre utfordringer i forskrift om såvare

§ 4 Såvareforretninger mv.

Bare såvareforretninger kan innføre, eksportere, omsette og produsere såvare - *visse unntak*

§ 21 Vilkår for omsetning

Såvare kan bare omsettes dersom det er sertifisert, pakket, merket og forseglet i henhold til denne forskriften og er fri for floghavre - *visse unntak*

Mattilsynet

Løsning på utfordringer i forskrift om såvare

Drift av genbanker:

- **Foreslår å unnta genbanker/genbankliknende virksomhet fra definisjonen av omsetning.**
- **Innfører en registreringsordning for disse.**

Mattilsynet

Løsning på utfordringer i forskrift om såvare

Definisjon av omsetning i forhold til frøbytte

- **Foreslår å unnta "ikke kommersiell" aktivitet fra omsetning**
- **Grensen mellom "ikke kommersiell" og "kommersiell" aktivitet er vanskelig å definere**
- **"Kommersiell" omsetning av BVS skal kun foregå fra registrerte såvarevirksomheter, men også bønder skal enkelt la seg registrere slik**

Mattilsynet

Løsning på utfordringer i forskrift om såvare

Definisjon av omsetning i forhold til plantebytte

- **Omsetning av vegetativt formeringsmateriale er ikke omfattet av såvareforskriftens definisjon**

Mattilsynet

Løsning på utfordringer i forskrift om såvare

Vurderer de artene som omfattes av forskriften.

De artene som ikke er omfattet av EUs regelverk kan ha mer fleksibelt regelverk?

Mattilsynet

Informasjon om regelverksutvikling:

<http://www.mattilsynet.no/regelverksutvikling>

Mattilsynet